

- (2) 2. TTCh - 2 kol (2), 12 pkt, 16.01.09
1. Jaka powinna być wilgotność względna powietrza, aby hydrat $\text{NiCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}_{(s)}$ był trwały „na powietrzu” (w otwartym naczyniu) w temperaturze 298 K, względem reakcji
- $$\text{NiCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}_{(s)} = \text{NiCl}_{2(s)} + 6\text{H}_2\text{O}_{(g)}$$
- Wyskażanie: Wilgotność względna to stosunek cząstkowej prężności pary wodnej do prężności maksymalnej w danej temperaturze (czyli prężności pary nasycionej).
2. Zmieszano $\text{CS}_{2(g)}$ i parę wodną w stosunku objętościowym 1:1 i w takiej ilości, że ciśnienie w zamkniętym naczyniu o objętości $V = 2 \text{ m}^3$ wyniosło 5 bar. Po ustaleniu się równowagi względem reakcji
- $$\text{CS}_{2(g)} + \text{H}_2\text{O}_{(g)} = \text{COS}_{(g)} + \text{H}_2\text{S}_{(g)}$$
- temperatura wyniosła 1700 K. Obliczyć skład naczynia w tych warunkach.
- Uproszczenie: Można założyć $\Delta c_p^o = 0$.
3. Mieszaninę acetonu (1) i n-heksanu (2) o składzie $x_1 = 0,45$ ochłada się od temperatury 300 K. Obliczyć temperaturę, w której pojawią się pierwsze kryształy fazy stałej i określić ich skład.
- Wskazówka: Przyjąć, że układ ten jest eutektykiem prostym.
- W celu przyspieszenia obliczeń podajemy, że parametry rozpuszczalności acetonu i n-heksanu wynoszą kolejno: 19,72 i $14,91 \text{ J}^{1/2} \text{ cm}^{-3/2}$.
4. Stwierdzono, że ciekła mieszanina 1-butanolu (1) i izobutanolu (2) o składzie $x_1 = 0,300$, jest w równowadze z parą w temperaturze 40 °C. Obliczyć skład fazy gazowej.
-
1. $\text{NiCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ będzie trwałym, jeśli
- $$p_{\text{H}_2\text{O}} > p_r$$
- $$\Delta H^o = 2107,1 - 307,93 - 6 \cdot 241,83 = 351,19 \text{ kJ/mol}$$
- $$\Delta S^o = -350,20 + 98,11 + 6 \cdot 188,84 = 880,95 \text{ J/K mol}$$
- $$K = \exp\left(-\frac{\Delta G^o}{RT}\right) = \exp\left(-\frac{\Delta H^o}{RT} + \frac{\Delta S^o}{R}\right)$$
- $$K = \exp\left(-\frac{351,19 \cdot 10^3}{8,314 \cdot 298} + \frac{880,95}{8,314}\right) = 2,868 \cdot 10^{-16}$$
- $$p_r = p_0 K^{1/2} = 2,568 \cdot 10^{-3} \text{ bar}$$
- $$p_{\text{H}_2\text{O}}^o (298) = \exp\left(18,307 - \frac{3816,4}{298 - 46,15}\right) = 23,38 \text{ mm Hg}$$
- $$w = \frac{p_{\text{H}_2\text{O}}}{p_{\text{H}_2\text{O}}^o} \Rightarrow p_{\text{H}_2\text{O}} = w \cdot p_{\text{H}_2\text{O}}^o > p_r$$
- $$w > \frac{p_r / p_{\text{H}_2\text{O}}^o}{\frac{2,568 \cdot 10^{-3}}{23,38 \cdot 1,01325}} = 0,0821$$
- $$w > 8,24\%$$
-
2. $\Delta H^o = -116,94 + 241,83 - 138,41 - 20,6 = -34,12 \text{ kJ/mol}$; $\Delta S^o = -237,98 - 188,84 + 231,57 + 205,81 = 10,56 \text{ J/K mol}$
- $$K = \exp\left(-\frac{\Delta G^o}{RT}\right) = \exp\left(-\frac{\Delta H^o}{RT} + \frac{\Delta S^o}{R}\right) = \exp\left(\frac{-34,12 \cdot 10^3}{8,314 \cdot 1700} + \frac{10,56}{8,314}\right) = 39,81$$
x_1^o	x_2^o
$1 - x_1$	$1 - x_2$
CS_2	1
$H_2\text{O}$	1
COS	0
H_2S	0
$\sum x_i = 2$	
- $$\prod a_i^{x_i} = \frac{\prod x_i}{(1-\xi)^2} = K \quad 0 \leq \xi \leq 1$$
- $$\frac{\xi}{1-\xi} = \pm K^{1/2} \Rightarrow \xi_1 = \frac{K^{1/2}}{1+K^{1/2}} ; \xi_2 = \frac{-K^{1/2}}{1-K^{1/2}}$$
- Pierwsze kryształy pojawią się w dopuszczalnych granicach $0 \leq \xi \leq 1$
- $$\xi = \frac{K^{1/2}}{1+K^{1/2}} = \frac{39,81^{1/2}}{1+39,81^{1/2}} = 0,8632$$
- $x_1 = x_2 = 0,0684$; $x_3 = x_4 = 0,7316$
-
3. Układ jest wedostkowany – stosujemy model roztworu regularnego.
- $$V_1^o = M_1/d_1 = \frac{58,08 \text{ g/mm}^3}{0,7847 \text{ g/mm}^3} = 74,07 \text{ mm}^3/\text{mm}$$
- $$V_2^o = \frac{86,18 \text{ g/mm}^3}{0,65489 \text{ g/mm}^3} = 131,61 \text{ mm}^3/\text{mm}$$
- $$q_1 = \frac{x_1 V_1^o}{x_1 V_1^o + x_2 V_2^o} = \frac{0,45 \cdot 74,07}{0,45 \cdot 74,07 + 0,55 \cdot 131,61} = 0,3152$$
- $$R\ln x_1 = -\Delta H_{t_1} \left(\frac{1}{T} - \frac{1}{T_{t_1}} \right) - R\ln x_2 = -\Delta H_{t_1} \left(\frac{1}{T} - \frac{1}{T_{t_1}} \right) - \frac{V_1^o q_2^2 (\delta_2 - \delta_1)^2}{T}$$
- $$\frac{1}{T} \left[\Delta H_{t_1} + V_1^o q_2^2 (\delta_2 - \delta_1)^2 \right] = \Delta H_{t_1}/T_{t_1} - R\ln x_1 \Rightarrow T = \frac{\Delta H_{t_1} + V_1^o q_2^2 (\delta_2 - \delta_1)^2}{\Delta H_{t_1}/T_{t_1} - R\ln x_1}$$
- a) $\delta_1 = \frac{(71,5 + C)}{178,2} = \frac{5,690 \cdot 10^3 + 74,07 \cdot (1 - 0,3152)^2 (19,72 - 14,91)^2}{5,690 \cdot 10^3 / 178,2 - 8,314 \cdot 1 \cdot 0,3152} = 16,84 \text{ K}$
- $$T_{(1)} = \frac{16,84 \cdot 10^3 + 131,61 \cdot 0,3152^2 \cdot (19,72 - 14,91)^2}{13,08 \cdot 10^3 / 177,8 - 8,314 \cdot 1 \cdot 0,3152} = 170,4 \text{ K}$$
- powiew: $T_{(1)} > T_{(2)} \Rightarrow$ zmniejszenie temperatury będzie: $T = 170,4 \text{ K}$, a faza stała to cynamon.
4. Roztwór cieki powinie być potrafiający jasno robić dalsze.
- $$\begin{cases} pY_1 = p_1^o x_1 \\ pY_2 = p_2^o x_2 \end{cases} \Rightarrow p = p_1^o x_1 + p_2^o x_2 ; \quad Y_1 = \frac{p_1^o x_1}{p_1^o x_1 + p_2^o x_2}$$
- $$p_1^o = \exp\left(17,216 - \frac{3132,0}{313,5 - 98,93}\right) = 17,13 \text{ mm Hg} ; \quad p_2^o = \exp\left(16,871 - \frac{2846,7}{313,15 - 100,3}\right) = 28,95 \text{ mm Hg}$$
- $$Y_1 = \frac{17 \cdot 13 \cdot 0,3}{17 \cdot 13 \cdot 0,3 + 28,95 \cdot 0,7} = 0,2023$$